

Аудиторський комітет: вимоги створення та ключові завдання

ОСНАД

*Орган суспільного нагляду
за аудиторською діяльністю*

Правові засади створення та діяльності аудиторського комітету

Директива 2006/43/ЄС про обов'язковий аудит річної звітності та консолідованої звітності

Регламент (ЄС) № 537/2014 про конкретні вимоги обов'язкового аудиту суспільно значимих суб'єктів господарювання

Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» (далі – Закон)

Суспільні очікування від аудиторського комітету

Аудиторські комітети та ефективна система внутрішнього контролю допомагають мінімізувати фінансові і операційні ризики та ризик не дотримання вимог законодавства, а також сприяють підвищенню якості фінансової звітності.

Директива 2006/43/ЄС про обов'язковий аудит річної звітності та консолідованої звітності

Суспільні очікування від аудиторського комітету

- Незалежний канал комунікації вищого органу управління (власників) з аудитором
- Неупереджена оцінка фінансового стану та результатів діяльності компанії
- Інтерпретація професійної термінології

Забезпечення реалізації функцій аудиторського комітету

Обов'язковість вимог Закону щодо забезпечення реалізації функцій аудиторського комітету поширюється тільки на підприємства, що становлять суспільний інтерес

Підприємства, що становлять суспільний інтерес – підприємства - емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до біржових торгів, банки, страховики, недержавні пенсійні фонди, інші фінансові установи (крім інших фінансових установ та недержавних пенсійних фондів, що належать до мікропідприємств та малих підприємств) та підприємства, які відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» належать до великих підприємств

Великі підприємства:

балансова вартість активів - понад 20 млн євро;

чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - понад 40 млн євро;

середня кількість працівників - понад 250 осіб.

Форми реалізації функцій аудиторського комітету

- Великі підприємства зобов'язані створити аудиторський комітет або покласти відповідні функції на ревізійну комісію або наглядову раду, що створюється відповідно до законодавства (стаття 34)
- Інші підприємства, які належать до підприємств, що становлять суспільний інтерес, можуть покласти функції аудиторського комітету на окремий підрозділ органу управління або на наглядовий орган (стаття 34)
- Якщо у складі юридичної особи створено окремий комітет з призначень аудиторів, в якому представники його власників (засновників) мають вирішальний вплив і якому доручено надавати рекомендації з відбору суб'єкта аудиторської діяльності для надання послуг з обов'язкового аудиту, то цей комітет може виконувати функції аудиторського комітету (стаття 29)

Вимоги до аудиторського комітету

- Більшість членів аудиторського комітету підприємств, що становлять суспільний інтерес (у разі його створення), не повинні бути пов'язані з такими підприємствами. З числа незалежних членів призначається Голова аудиторського комітету. До складу аудиторського комітету не можуть входити посадові особи органів управління таких підприємств (стаття 34)
- Щонайменше один член аудиторського комітету повинен бути компетентним у сфері бухгалтерського обліку та/або аудиту (стаття 34)

Завдання аудиторського комітету

- 1) інформування загальних зборів акціонерів (учасників) або іншого вищого органу управління відповідно до законодавства, органу управління або наглядового органу підприємства про результати обов'язкового аудиту фінансової звітності;
- 2) моніторинг процесу складання фінансової звітності та надання рекомендацій і пропозицій щодо забезпечення достовірності інформації;
- 3) оцінку ефективності систем внутрішнього контролю (внутрішнього аудиту) відповідно до міжнародних стандартів професійної практики внутрішнього аудиту) та управління ризиками підприємства;
- 4) моніторинг виконання завдань з обов'язкового аудиту фінансової звітності;
- 5) оцінку незалежності суб'єктів аудиторської діяльності, які надають послуги з обов'язкового аудиту;
- 6) проведення прозорого конкурсу з відбору суб'єктів аудиторської діяльності та обґрунтування рекомендацій за його результатами (стаття 34)

Призначення суб'єкта аудиторської діяльності

Суб'єкт аудиторської діяльності **призначається загальними зборами** акціонерного товариства, загальними зборами учасників, засновником у недержавних унітарних підприємствах, органом управління за погодженням з Міністерством фінансів України державних (комунальних) підприємств та господарських товариств, у яких державі належить 100 відсотків акцій (часток, паїв) статутного капіталу, іншим вищим органом управління відповідно до законодавства та установчих документів. Призначеним для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності може бути суб'єкт аудиторської діяльності, який відповідає вимогам, встановленим Законом, та включений до відповідного розділу Реєстру.

У разі якщо загальні збори не можуть відбутися у зв'язку з відсутністю кворуму, рішення про призначення аудитора **може бути прийнято наглядовою радою** такого товариства. У разі якщо наглядова рада не сформована або її створення не обов'язкове згідно із законодавством, рішення про призначення суб'єкта аудиторської діяльності **може бути прийнято виконавчим органом** такого товариства (стаття 29)

Призначення суб'єкта аудиторської діяльності

На підприємствах, що становлять суспільний інтерес, проводять конкурс з відбору суб'єктів аудиторської діяльності.

Для проведення конкурсу підприємство має розробити і оприлюднити порядок його проведення і **однозначні прозорі та недискримінаційні критерії відбору** щонайменше двох суб'єктів аудиторської діяльності, які подаються на розгляд органів, що призначають суб'єктів аудиторської діяльності.

Відповідальність за проведення конкурсу покладається на аудиторський комітет або інший орган (підрозділ), на який покладено відповідні функції (стаття 29)

Вимоги до суб'єкта аудиторської діяльності

У конкурсі можуть брати участь суб'єкти аудиторської діяльності, **які відповідають вимогам, встановленим Законом** до суб'єктів аудиторської діяльності, які можуть надавати послуги з обов'язкового аудиту підприємствам, що становлять суспільний інтерес (*зокрема щодо ненадання заборонених неаудиторських послуг*), **включені до відповідного розділу Реєстру**, у яких за попередній річний звітний період сума винагороди від кожного з підприємств, що становлять суспільний інтерес, яким надавалися послуги з обов'язкового аудиту протягом цього періоду, не перевищувала **15 %** загальної суми доходу від надання аудиторських послуг та які **не мають обмежень, пов'язаних з тривалістю** надання послуг цьому підприємству (стаття 29)

Надання неаудиторських послуг

Законом (стаття 6) встановлюються обмеження на одночасне надання підприємствам, що становлять суспільний інтерес, послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності та таких неаудиторських послуг:

- 1) складання податкової звітності, розрахунку обов'язкових зборів і платежів, представництва юридичних осіб у спорах із зазначених питань;
- 2) консультування з питань управління, розробки і супроводження управлінських рішень;
- 3) ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності;
- 4) розробка та впровадження процедур внутрішнього контролю, управління ризиками, а також інформаційних технологій у фінансовій сфері;

.....

Тривалість надання аудиторських послуг

Підприємство, що становить суспільний інтерес, призначає суб'єкта аудиторської діяльності для виконання першого завдання з аудиту фінансової звітності щонайменше на один рік. Строк виконання такого завдання може бути продовжено. При цьому безперервна тривалість виконання завдання не може перевищувати 10 років.

Строк виконання завдання може бути продовжений:

- 1) на 10 років за результатами відкритого конкурсу з відбору суб'єкта аудиторської діяльності, що проводиться відповідно до вимог Закону;
- 2) на 14 років, якщо у виконанні аудиторського завдання одночасно буде брати участь декілька суб'єктів аудиторської діяльності, а не один за умови, що за результатами обов'язкового аудиту представляється спільний аудиторський звіт (стаття 30)

Процедура конкурсу з відбору суб'єкта аудиторської діяльності

Аудиторський комітет або інший орган (підрозділ), на який покладено відповідні функції, оцінює конкурсні пропозиції, подані суб'єктами аудиторської діяльності, за встановленими критеріями відбору та складає звіт про висновки процедури відбору. До уваги беруться результати контролю якості послуг, що надаються суб'єктами аудиторської діяльності, які беруть участь у конкурсі. За результатами конкурсу аудиторський комітет представляє обґрунтовані рекомендації щодо призначення суб'єкта (суб'єктів) аудиторської діяльності для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності, які мають включати щонайменше дві пропозиції щодо відбору суб'єктів аудиторської діяльності для проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності (стаття 29)

Процедура конкурсу з відбору суб'єкта аудиторської діяльності

Орган управління або наглядовий орган формують пропозиції для вищого органу управління (загальних зборів) про призначення суб'єкта (суб'єктів) аудиторської діяльності, які мають включати рекомендації аудиторського комітету або органу (підрозділу), на який покладено відповідні функції, а також обґрунтовані рекомендації щодо вибору одного суб'єкта аудиторської діяльності або групи суб'єктів аудиторської діяльності. Якщо пропозиції органу управління або наглядового органу не враховують рекомендації аудиторського комітету, то має бути наведено обґрунтування відповідних пропозицій. Однак суб'єкт аудиторської діяльності, запропонований органом управління або наглядовим органом, має бути з числа суб'єктів аудиторської діяльності, які брали участь у конкурсі та відповідають встановленим вимогам (стаття 29)

Особливість призначення суб'єкта аудиторської діяльності

Підприємства, що становлять суспільний інтерес, до підписання договору щодо аудиту фінансової звітності інформують про суб'єкта аудиторської діяльності, який надаватиме ці послуги, відповідний орган державної влади, до якого відповідно до законодавства подається фінансова звітність разом з аудиторським висновком. Форма повідомлення встановлюється таким органом державної влади (стаття 29)

Відсторонення суб'єкта аудиторської діяльності

Відсторонення суб'єкта аудиторської діяльності від виконання завдання з обов'язкового аудиту може бути здійснено органом управління на підставі достатніх обґрунтованих доказів порушення вимог Закону.

Власники 5 або більше відсотків акцій (часток, паїв) статутного капіталу підприємства, що становить суспільний інтерес, наглядовий орган цього підприємства, Інспекція, орган державної влади, до якого відповідно до законодавства подається фінансова звітність разом з аудиторським висновком, можуть звернутися до суду з вимогою до органу управління про відсторонення суб'єкта аудиторської діяльності за наявності фактів порушення Закону (стаття 29)

Додатковий звіт для аудиторського комітету

Суб'єкти аудиторської діяльності, подають до аудиторського комітету або органу (підрозділу), на який покладено відповідні функції, додатковий звіт не пізніше дати подання аудиторського звіту.

Додатковий звіт для аудиторського комітету повинен розкривати результати виконання завдання з обов'язкового аудиту.

На вимогу суб'єкта аудиторської діяльності, аудиторського комітету, органу управління юридичної особи або наглядового органу суб'єкт аудиторської діяльності обговорює основні питання, що виникають у зв'язку з виконанням завдання з обов'язкового аудиту, зазначені в додатковому звіті для аудиторського комітету, з аудиторським комітетом або органом (підрозділом), на який покладено відповідні функції, органом управління або, у відповідних випадках, з наглядовим органом юридичної особи (стаття 35)

Аудиторський комітет і ОСНАД

Підприємство, що становить суспільний інтерес, зобов'язано надати на вимогу Інспекції підтвердження дотримання процедури відбору та прозорості проведення конкурсу і формування рекомендацій аудиторського комітету (стаття 29)

На вимогу Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю та органів державної влади, до яких подається фінансова звітність разом з аудиторським висновком, суб'єкт аудиторської діяльності або аудиторський комітет, або орган (підрозділ), на який покладено відповідні функції, зобов'язаний надати додатковий звіт (стаття 35)

Заходи із забезпечення суспільного нагляду за діяльністю аудиторських комітетів

- Створення публічного реєстру аудиторських комітетів, органів (підрозділів) на які покладені відповідні функції
- Встановлення адміністративної відповідальності за не створення аудиторського комітету та за недотримання конкурсної процедури відбору суб'єкта аудиторської діяльності

Дякую за увагу

ОСНАД

